DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

1. ÜNİTE: KADER İNANCI

Kader? Kaza?

KADER?

- ölçü
- plan
- düzen
- uyum
- ahenk
- hesap
- biçim

→ kelime... anlamlarıdır.

→ akıl ✓
→ irade ✓

Kader: Allah'ın evreni yaratmadan her şeyi önceden bilmesi... ve planlamasına denir.

NOT: Kader, Allah'ın ..ilim... (→ bilmesi), .irade... (→ istemesi) [redacted] .... sıfatlarıyla ilişkilendirilir.

KAZA?

Trafik kazası → ✗ olay

- hükmetmek
- emretmek
- yaratmak
- ortaya çıkarmak
- gerçekleşmek

→ kelime.. anlamlarıdır.

Kaza: Allah'ın önceden bildiği ve planladığı her şeyin yeri ve zamanı gelince gerçekleşmesidir.

NOT: Kaza, Allah'ın .kudret.. ve .tekvin... (→ yaratma) sıfatlarıyla ilişkilendirilir.

Kader ve Kaza'ya iman, İslam Dini'nin 6 inanç esasından birisidir. (imanın şartları)

Güneşen

CamScanner ile tarandı

Kader, Cümlesi mi?

Kaza, Cümlesi mi?

Kısaca; Kader, bir işin planlanmasına
Kaza, bu işin gerçekleşmesine } denir.

Kader Cümlesi

* Gerçekleşmemiş bir olay var ise,
* Cümle içinde, -ecek ve -acak ekleri geçiyor ise,

Kader ile ilgili cümlelerdir.

Kaza Cümlesi

* Gerçekleşmiş bir olay var ise,
* Cümle içinde, -di ..... , -miş ve -yor ekleri geçiyor ise,

Kaza ile ilgili cümlelerdir.

ÖRNEK:

1. Yüksekler çıkıldıkça havanın soğuması → Kader
2. Yarın deneme sınavına girecegim → Kader
3. Kütüphane de kitap okuyacağım → Kader
4. Yağmurun oluşumu → Kader

ÖRNEK:

1. Dağ tırmanışı esnasında üşümek → Kaza
2. Dün deneme sınavına girdim → Kaza
3. Kütüphane de kitap okuyorum → Kaza
4. Yağmurun yağması → Kaza

Güncen

CamScanner ile tarandı

KADER İNANCI

1.1. Allah (c.c) Her Şeyi Bir Ölçüye Göre Yaratmıştır.

→ ölçüp biçme yaklaşım var etme "tekvin"

* Allah(c.c) evrende yer alan her şeyi belli bir .ölçü... ve .plan.. ile yaratmıştır.

* Evrende bulunan her şey .Allah...'ın yaratması ile oluşmuştur.

➡ Yedi göğü birbiriyle tam bir uygunluk içinde yaratan O'dur. Rahman'ın yaratışında hiçbir uyumsuzluk göremezsin. Gözünü çevir de bir bak, bir boşukluk görebiliyor musun? (Mülk Suresi, 3.ayet) ?

*Evreni ve içindekileri yaratan Allah(c.c) bu düzenin ..ahenk.. (uyum) içinde devam etmesini de sağlamaktadır.

➡ Biz, yeryüzünü bir döşek, dağları da birer kazık yapmadık mı? Sizleri eşler halinde yarattık. Uykunuzu bir dinlenme kıldık. Geceyi bir elbise yaptık. Gündüzü de geçimi temin etme zamanı kıldık. Üstünüze 7 sağlam gök bina ettik. Alev alev yanan aydınlatıcı ve ısıtıcı bir kandil yarattık. Taneler, bitkiler, sarmaş dolaş bahçeler çıkaralım diye yağmur yüklü yoğun bulutlardan şarıl şarıl yağmur yağdırdık. (Nebe S, 6-16.ayetler)

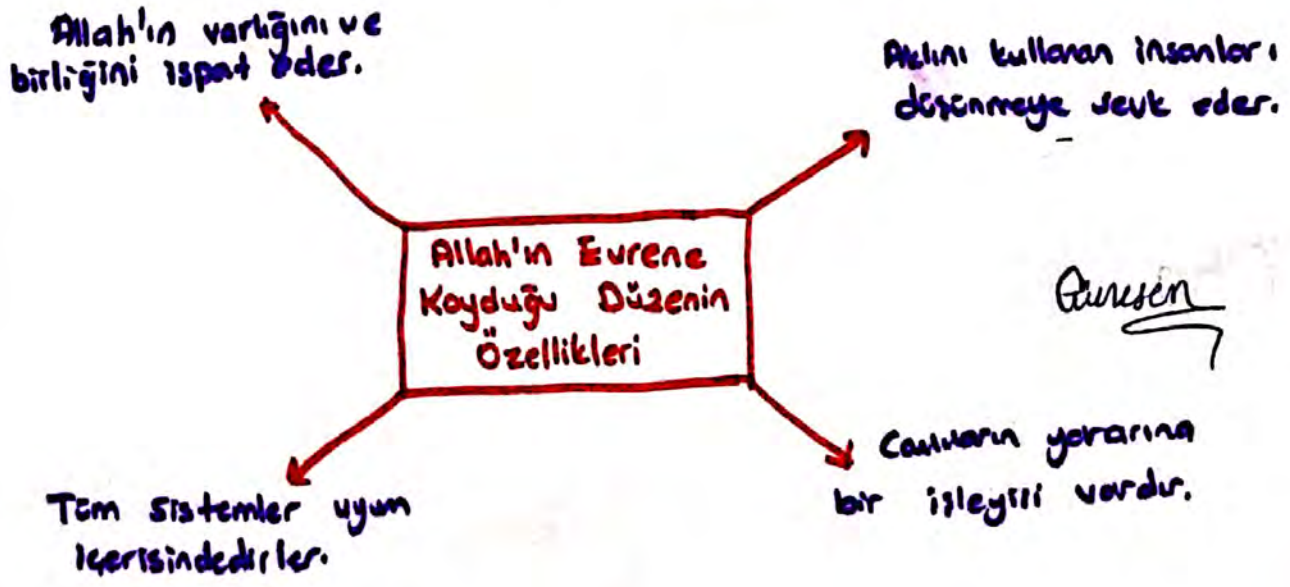

Ayrıntı

CamScanner ile tarandı

ÖLÇÜ VE DÜZENE ÖRNEKLER

①

→ İnsanın yaratılışı, gelişimi muhteşem olan düzene örnektir.

"Biz gerçekten insanı en güzel biçimde yarattık. (Tin S., 4.ayet)"

karbondioksit → oksijen

Bitkilerin oksijen üretmesi, insanların karbondioksit üretmesi ←

"O Allah ki; yarattığı her şeyi güzel yapmıştır." (Secde S, 7.ayet)

②

③

→ Hayvanların birbiri ile uyum içerisinde yaşaması.

→ Görevlerini eksiksiz yerine getirmeleri.

"Ve Rabbin bal arısına vahyetti. Dağlardan, ağaçlardan, ve insanların yaptıkları çardaklardan kendine ev edin." (Nahl Suresi, 68.ayet)

④

Gezegenlerin yörüngelerinden çıkmamaları ←

Atmosfer tabakasının kalın olması ←

"Geceyi ve gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı yaratandır. Her biri bir yörüngede yüzmektedir." (Enbiya S, 33.ayet)

⑤

→ Dünya ve Ay arasındaki mesafenin ölçülü olması

Güneşen

⑥
Mevsimler birbiri ardınca gelir.

Gece ile gündüzün birbirini ← takip etmesi.

Mevsimlerin düzenli işleyişi ←

"Gökten uygun ölçüde su indirir, onu arada tutarız. Kuşkusuz bizim onu gidermeye de gücümüz yeter." (Mü'minun S, 18.ayet)

Dünya hem kendi etrafında hem de Güneş etrafında döner.

CamScanner ile tarandı

2. İNSAN İRADESİ VE KADER

İrade: Dileme, tercih etme, karar verme ve bunlar için gerekli güç ve yeteneğe sahip olmayı gerektiren bir kavramdır.

Sorumluluk: Tercihlerin sonucunu üstlenmeye denir.

- Akıllı olmak
- İrade sahibi olmak

ayırt etme → İyi - Kötü (hırsızlık)

İyi - Kötü → seçim → irade

1. akılı olmayan
2. uyuyan
3. çocuklar

İrade 2'ye ayrılır.

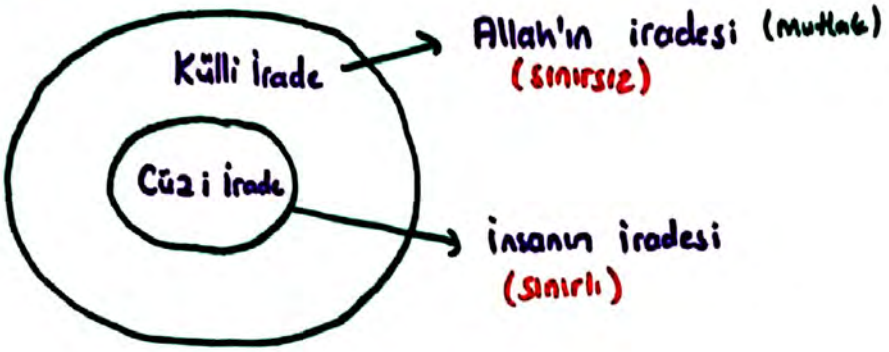

Külli İrade

- anne-baba seçimi
- saç-göz rengi
- doğum tarihi
- ırkımız-cinsiyet
- kalp atışı

Cüzi irade

- namaz kılmak
- bir dahire yardım etmek
- bir yere gitmek
- meslek seçimi
- iyilik-kötülük

Güneşen

Akıl + İrade ⇒ Sorumluluk

CamScanner ile tarandı

İnsan, akıl ve irade sahibi bir varlıktır.

İnsana düşünme yeteneği verilmiştir.

İnsan, özgür bir varlıktır.

İnsan, eylemlerinden sorumludur.

İnsana vahiyle doğru yol gösterilmiştir.

"Bu Kur'an, kendisiyle uyarılsınlar, Allah'ın ancak tek ilah olduğunu bilsinler ve akıl sahipleri düşünüp öğüt alsınlar diye insanlara bir bildiridir." (İbrahim S, 52.a)

✗ Kaderle İlgili Yanlış Söylemler ✗

✗
- → Kader Mahkumu
- → Geleceğim Varmış
- → Başa gelen çekilir
- → Elimden bir şey gelmez
- → Alın yazım buymuş
- → Kaderine küs
- → Kaderin cilvesi

"Allah onlara zulmetmedi. Fakat onlar kendi kendilerine zulmediyorlar." (Ali İmran S, 117.a)

Gülsen

NOT: Allah (c.c) herkesin kaderini kendi çabasına bağlı kılmıştır. Bu yüzden bu söylemler yanlıştır.

CamScanner ile tarandı

1.2. KADER VE EVRENDEKİ YASALAR

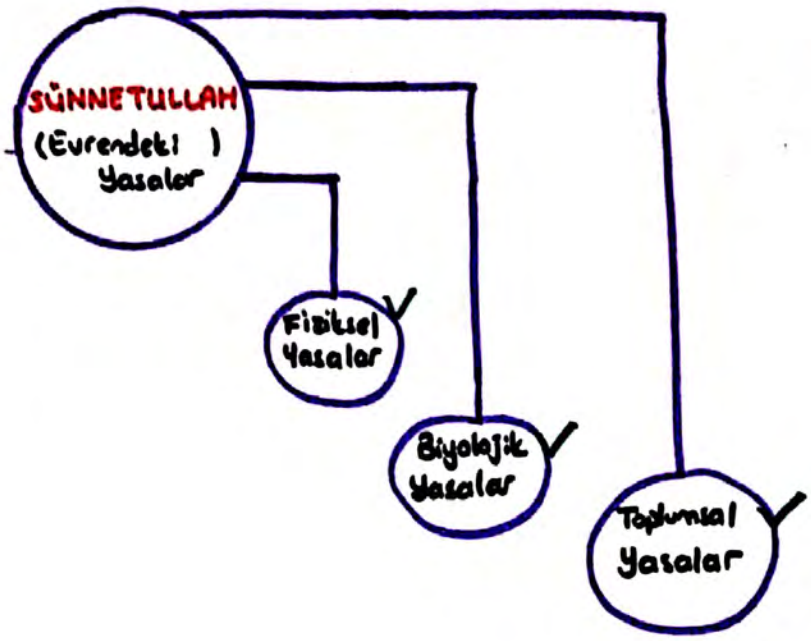

* Evrendeki her şey, Allah'ın koyduğu biyolojik, fiziksel ve toplumsal yasalara göre hareket etmektedir.
* Allah'ın evrendeki uyumu sağlamak için koyduğu bu yasalara Sünnetullah. veya .Adetullah... denir.
* Bu kavram, Allah'ın evren ve evrendeki canlı-cansız tüm varlıklar ile ilgili koyduğu .kanun.... ve ..yasalar.... dır. Bunlar ..değişmez... yasalardır.

Gülnesen

CamScanner ile tarandı

EVRENSEL YASALAR

1- Fiziksel Yasalar

Cansız Varlıklar

- ✓ Madde ve enerjinin oluşumu
- ✓ Maddenin değişimi, yapısı ve hareketi
- ✓ Deney, gözlem ve araştırmalar sonucu ortaya çıkar.
- ✓ Değişmezdir, evrenseldir.
- ✓ Sebep-sonuç ilişkisine dayanır.

ÖRNEKLER (sıvı-gaz)

1. Suyun 100 derecede kaynaması
2. Suyun kaldırma kuvveti
3. Yer çekimi kanunu

" Güneş ve Ay bir hesaba göre hareket etmektedir" (Rahmen S., 5.a)

2- Biyolojik Yasalar

Canlı Varlık

- ✓ Canlıların yapısı, beslenmesi, gelişmesi, üremesi ve ölmesi.
- ✓ .İnsan.. , .hayvan , .bitki... .
- ✓ Deney ve gözleme dayanır.

ÖRNEKLER

1. Kalbin işlevleri: , solunum alıp verme.
2. Yılan ve ayının kış uykusuna yatması
3. Fotosentez

" Yeryüzüne bakmazlar mı? Orada her güzel çiftten nice bitkiler yetiştirdik." (Şuara S., 7.a)

3- Toplumsal Yasalar

Güneşen

- ✓ İnsanlar arasındaki ilişki ve etkileşim
- ✓ Toplumsal olaylardaki sebep-sonuç ilişkisi
- ✓ Kıssalar (geçmişten ders çıkarma)
- ✓ Aile hayatı, ticaret, adalet ve hukuk vb. konular

ÖRNEKLER

1. Hırsızlık olan yerde güven → Top. olmaz.
2. Kuraklık sonucu insanların → Top. göç etmeleri
3. Adaletin olmadığı toplumlarda barış ve huzur bozulur.

" Onlar yeryüzünde gezip kendilerinden önce kilerin sonunun nasıl olduğuna bakmazlar mı? (Fatır 3, 44.a)

CamScanner ile tarandı

3. KADERLE İLGİLİ KAVRAMLAR

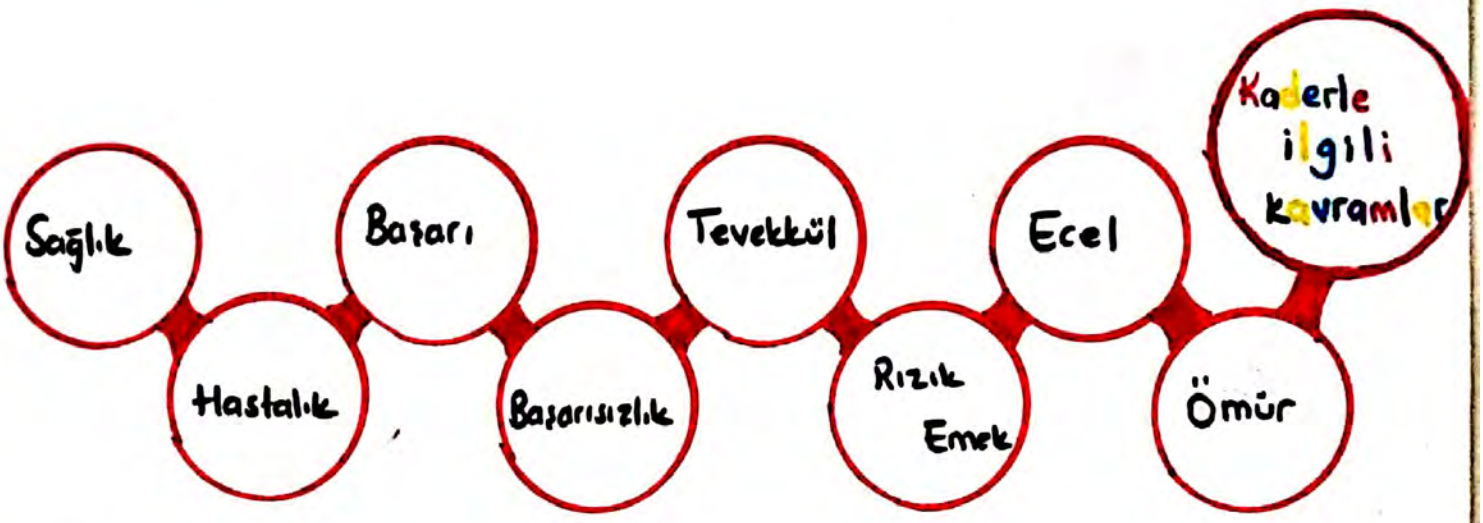

* İslam dinindeki, kader ve kaza yaklaşımını doğru anlamak için kaderle ilgili bu kavramları çok iyi bilmek gerekir.

① Ömür - Ecel

Ömür: Doğumdan ölüme kadar geçen sınırlı zaman dilimidir.

1 Ocak 1910 – 2023

Ecel: Ömrün bittiği, hayatın sona erdiği zamandır.

"Her can ölümü tadacaktır. Sonunda bize döndürüleceksiniz." (Ankebut 5, 57. ayet)"

"Nerede olursanız olun, sağlam ve tahkim edilmiş kaleler içinde olsanız bile ölüm size ulaşacaktır." (Nisa 5, 78. a)

✗ "Nasıl Olsa Eceli Gelen Ölür"

Güneşen

CamScanner ile tarandı

② RIZIK - EMEK

Rızık: Allah'ın tüm canlılara yiyip,içmek ve yararlanmak için verdiği her şeydir.

Emek: Bir işin yapılması için, harcanan beden ve beyin gücüdür.

* İnsana rızkı veren Allah'tır. (Er-Rezzak) اَلرَّزَّاق

" Yeryüzünde hiçbir canlı yoktur ki, rızkı Allah'a ait olmasın." (Hud S, 6.a)

" Ağılda oğlak doğsa, derede otu biter "

* İnsan rızkını kazanmak için <u>emek</u> harcamalıdır.

" İnsan için ancak çalıştığının karşılığı vardır." (Necm S, 39.a)

* Allah'ın örnek olarak gönderdiği peygamberlerde hem görevlerini yapmış hem de geçimlerini temin için çalışmışlardır.

Hz. Adem (aS) → Ziraat
Hz. Nuh (a.s) → Marangoz
Hz. Davut (a.s) → Demirci
Hz. Muhammed (sav) → Çobanlık, Ticaret
Hz. İdris → Terzi

③ BAŞARI - BAŞARISIZLIK

Başarı: İnsanın yaptığı bir işten beklediği sonucu elde etmesidir.

Başarısızlık: Kişinin istediği sonuca ulaşamamasıdır.

* İnsan ..<u>akıl</u>.. ve ..<u>irade</u> sahibidir.

* İslam dini, çalışmayı öğütler.

Gülnesen

CamScanner ile tarandı

④ SAĞLIK - HASTALIK

Sağlık : Kişinin bedenen, ruhen ve sosyal yönden iyilik haline denir.

Hastalık: İnsanın sağlığının bozulmasıdır.

* İslam dini insanın ruh ve beden sağlığını korunmasına büyük önem verir.

* Bedenimiz ; Allah'ın bizlere emanetidir. Sağlığımıza ve bedenimize dikkat etmeliyiz.

"Ey Allah'ın kulları! Tedavi olunuz. Allah verdiği her hastalığın şifasını da yaratmıştır. Fakat bunu bazıları bilir, bazıları bilmez." (Hadis-i Şerif)

⑤ TEVEKKÜL

✓ Vekil Bırakmak
✓ Güvenmek
✓ Dayanmak
✓ Teslim Olmak
✓ Sığınmak

TEVEKKÜL

* Kişinin üzerine düşen sorumlulukları yerine getirdikten sonra sonucu Allah'tan beklemesine denir.

Çalışmak
Gabalamak
Emek
Gayret
Kararlılık
+ Dua ⇒ Tevekkül

Güvensen

"İnananlar yalnız (Allah'a) dayanıp güvensinler" (İbrahim S, 11.ayet)

"Eğer mü'minler iseniz ancak (Allah'a) güvenin" (Maide S, 23.ayet)

Tevekkül / Tembellik / Kibir

CamScanner ile tarandı

BİR PEYGAMBER TANIYORUM : HZ.MUSA (A.S)

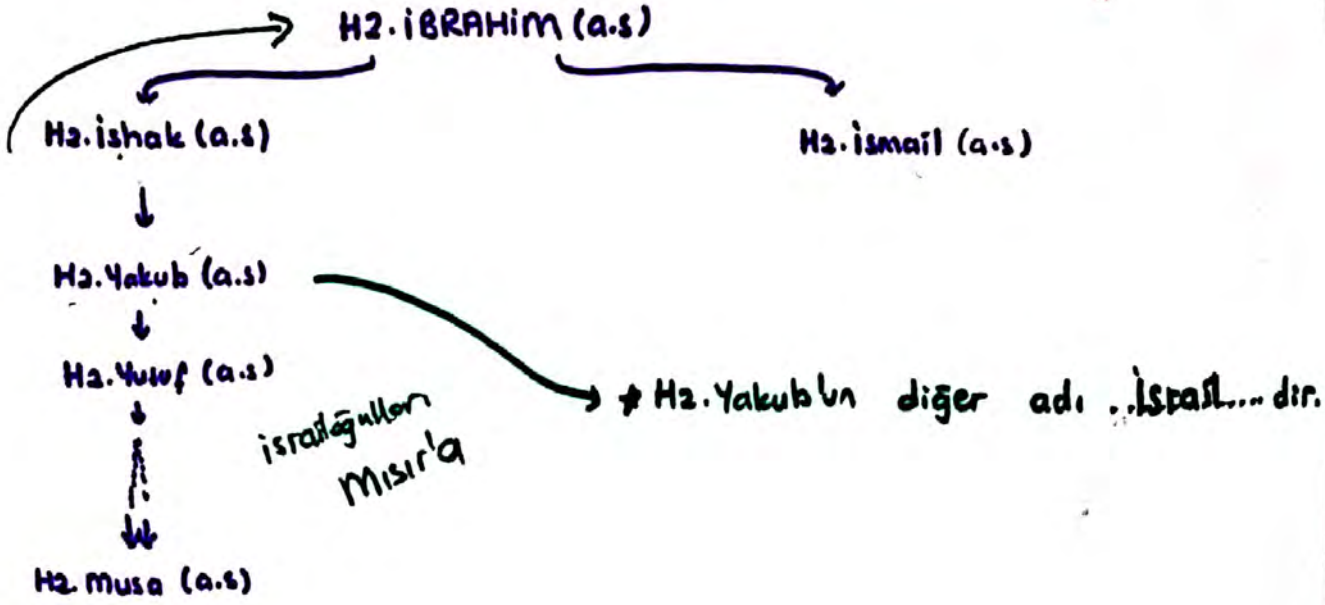

* Eski Mısır'da kralara ..Firavun... denilirdi.
* Hz. Musa'nın doğduğu zamandaki Firavun halka zulmediyordu.
* Hz. Musa (a.s), Mısır'da doğmuş, O'nun hayatı Kur'an-ı Kerim'de;
  - → Hz. Musa'nın dünyaya gelişi,
  - → Firavun'un sarayına girişi,
  - → Medyen'e gidişi,
  - → Peygamber olarak seçilişi,
  - → İsrailoğullarını kurtarmak için Firavun'a gönderilişi,
  - → Firavunla mücadelesi ve İsrailoğullarını Mısır'dan çıkarışı,
  - → Sina'da ilahi emirleri alışı,
  - → Göldeki olaylar ve İsrailoğullarına rehberlik edişi.

Günesen

NOT: Hz. Musa (a.s)'ın hayatı, Kur'an-ı Kerim'de 34 surede, 136 yerde geçmektedir.

NOT: Allah (c.c) ile aracısız konuştuğu için kendisine .Kelimullah.. denilmektedir.

CamScanner ile tarandı

ANA HATLARIYLA H2. MUSA '(A.S)' NIN HAYATI

1) H2. MUSA'NIN DOĞUMU VE SONRASI

Firavun gördüğü rüya üzerine doğan tüm çocukların öldürülmesini istemiştir. Bundan korkan Hz. Musa'nın annesine, Allah(c.c);
"O'nu emzir, başına bir şey gelmesinden endişe ettiğinde onu nehre bırak. Korkup kaygılanma. Biz onu sana geri döndüreceğiz. Ve onu peygamberlerden biri yapacağız." (Kasas S. 7.ayet)

2) H2. MUSA'NIN NEHRE BIRAKILMASI

Annesi, Firavun'dan korktuğu için bebeği nehre bırakır. Hz. Musa'yı taşıyan sandık, Allah'ın izniyle Firavun'un sarayına ulaşır. Firavun'un karısı:
"O, senin ve benim göz aydınlığımız, muradımız olsun! Onu öldürmeyin, belki bize faydası dokunur veya onu evlat ediniriz." (Kasas S, 9.ayet)

3) H2. MUSA'NIN TEKRAR ANNESİNE KAVUŞMASI

"Biz önceden onun başka süt anneleri kabul etmesini engellemiştik. Bunun üzerine ablası, "Sizin adınıza onun bakımını üstlenecek, üzerine titreyecek bir aile bulayım mı?" dedi. Böylelikle biz annesinin gönlü rahatlasın, gam çekmesin ve Allah'ın vaadinin gerçek olduğunu bilsin diye onu annesine geri verdik; fakat oradakilerin çoğu bunu bilmiyordu. (Kasas S, 12.13.a)

4) H2. MUSA'NIN MEDYEN'E GİDİŞİ VE ÇOBANLIK YAPMASI

Hz. Musa (a.s), olgunluk çağına gelince Medyen şehrine gitti. Orada bir su kuyusunda hayvanlarını otlatamayan, su çıkaramayan 2 kıza yardım etti. Kızların babası Hz. Şuayb, O'nu evine davet etti.

5) H2. MUSA'NIN PEYGAMBER OLUŞU VE MISIR'A DÖNÜŞÜ

Günseli

"Kardeşim Harun'un dili benimkinden daha düzgündür. Onu da benimle birlikte beni doğrulayan bir yardımcı yap. Çünkü ben onların beni yalanlamalarından korkuyorum." (Kasas S, 34.a)

CamScanner ile tarandı

6) H2. MUSA'NIN FİRAVUN'U ALLAH'A İMAN'A DAVETİ

"Ey Musa! Sen ve kardeşin Harun ikiniz beraber Firavun'a gidin, çünkü o sınırı aştı. Yine de O'na söyleyeceklerinizi yumuşak bir üslupla ve tatlı dille söyleyin, olaki aklını başına toplar imana gelir veya içine Allah korkusu düşer". (Taha S, 43-44. a)

7) SİHİRBAZLAR İLE H2. MUSA'NIN KARŞI KARŞIYA GELİŞİ

* Asa'nın büyük bir yılana dönmesi üzerine;
"Alemlerin Rabbine iman ettik dediler. Musa ve Harun'un Rabbine...."
(Araf S, 121-122.a)

8) FİRAVUN'UN H2. MUSA'YA VE İSRAİLOĞULLARINA BASKISI

* İman etmemekte direnen Firavun, zulmü artırıyor.
"Kullarımı geceleyin yola çıkar." emri (Şuara S, 52. a)
gereği Hz. Musa ve İsrailoğulları Filistin'e gitmek için yola koyuldular.

9) FİRAVUN VE ORDUSUNUN KIZILDENİZ'DE BOĞULMASI

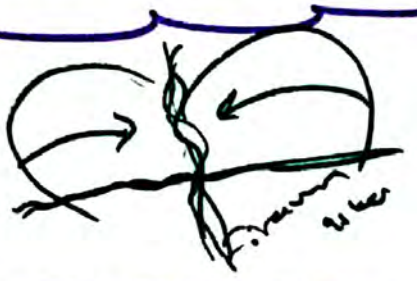

"Musa: Asla! dedi, Rabbim şüphesiz benimledir, bana yol gösterecektir." dedi. Bunun üzerine Musa'ya "Asân ile denize vur! dedik. Deniz derhal yarıldı, her parça koca bir dağ gibi oldu. Ötekilerini de oraya getirdik. Musa'yı ve beraberindekilerin hepsini kurtardık." (Şuara S, 62.65.a)

10) H2. MUSA'NIN 40 GÜN KAVMİNDEN AYRILMASI, İSRAİLOĞULLARININ PUTA TAPMALARI

Samiri → Buzağı

Güneşen

"Ey kavmim! Rabbiniz size güzel bir vaadde bulunmamış mıydı? Peki size bu süre çok mu uzun geldi? Yoksa Rabbinizin gazabına uğramak istediniz de onun için mi bana verdiğiniz sözden döndünüz." (Taha S, 86.a)

CamScanner ile tarandı

BİR AYET TANIYORUM : AYET-EL KÜRSİ VE ANLAMI

→ Ayet ile İlgili Bilgiler

✓ Bakara Suresi'nin .255..... ayetidir.

✓ İçerisinde "Kürsi"..... kelimesi geçtiği için bu ismi almıştır.

✓ Kürsi : Allah'ın sonsuz güç ve kudretini ifade etmektedir.

✓ Allah'ın birliği (Tevhid) ve eşsiz sıfatları anlatılır.

✓ Farz namazlardan sonra okunur.

✓ İnsanı kötülüklerden ve belalardan korur.

07.02.2015 NAMAZLARDAN SONRA OKUNACAK ÂYET-İ KERÎME VE HADÎS-İ ŞERÎF

AYET-İ KERİME VE MEALİ

اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

"Allah, Ondan başka ilah yoktur; diridir, her şeyin varlığı O'na bağlı ve dayalıdır. Ne uykusu gelir ne de uyur. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. Onun izni Olmadıkça katında hiçbir kimse şefaat edemez. Onların önlerinde ve arkalarında olanları O bilir. O'nun ilminden hiçbir şeyi -dilediği müstesna- kimse bilgisi içine sığdıramaz. Onun kürsüsü gökleri ve yeri içine almıştır. Onları korumak kendisine zor gelmez. O yücedir, mutlak büyüktür." Bakara 2/255

HADİS-İ ŞERİF VE MEALİ

مَنْ قَرَأَ آيَةَ الْكُرْسِيِّ دُبُرَ كُلِّ صَلَاةٍ مَكْتُوبَةٍ لَمْ يَمْنَعْهُ مِنْ دُخُولِ الْجَنَّةِ إِلَّا الْمَوْتُ

"Kim, her farz namazın ardından Âyete'l-Kürsî'yi okursa, cennete girmesi için tek engel ölüm olur. (ölünce cennete girer.)" (Heysemî, Mecmau'z-zevâid, 10/102. Heysemî, hadisin sahih olduğunu söylemiştir.)

Güneser

CamScanner ile tarandı

ALLAH'IN (c.c) AYET-EL KÜRSİ'DE GEÇEN İSİMLERİ

ALLAH (c.c)

. Kainatı yaratan ve idare eden en yüce varlık. Varlığı zorunlu olan, bütün övgülere layık bulunan. Allah'ın kapsamlı ve en özel adı.

el-Hayy: "Varlığı devamlı olan, hayat sahibi, ölmeyen diri, her şeyin varlığı onun varlığına bağlı olan", demektir.

el-Kayyum: "Varlığı kendinden, kendi kendine yeterli, yarattıklarına hakim ve onları koruyup gözeten" demektir.

el-Aliyy: "İzzet, şeref ve hükümranlık bakımından en yüce, aşkın olan" demektir.

el-Azîm: "Zatının ve sıfatlarının mahiyeti anlaşılamayacak kadar ulu olan" demektir.

Günsen

CamScanner ile tarandı